

O P R O E P I N G
voor de op DINSDAG 1 oktober 2019 vanaf 19.30 uur
in Schouwburg Hengelo (Beursstraat 44) te houden
vergadering van de Raad der gemeente Hengelo

AGENDA:

Port.H.

A   Algemeen

- A01   Opening
- A02   Vaststellen agenda
- A03   Vragenkwartier (zie art. 46 Reglement van Orde voor
de Gemeenteraad)
- A04   Bestuurlijke actualiteiten (van het college)

B   Hamerstukken

B01	Rekenkameronderzoek 'Vastgoed binnen de gemeente Hengelo'	2419046	Gerrits

C   Voorstellen met tussenkomst van de Politieke Markt

C01	Lokale Visie Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang	2426824	Van Wakeren

D   Voorstellen zonder tussenkomst van de Politieke Markt

D01	Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019	2418897	Ten Heuw

Hengelo, 16 september 2019
De voorzitter van de raad,

De heer S.W.J.G. Schelberg

De eerstvolgende raadsvergadering is gepland op 15 oktober 2019 aanvang 19.30 uur

Behandelvorschlag

Onderwerp	Rekenkameronderzoek 'Veiligheidsregio Twente'		
Zaaknummer	2419051	Portefeuillehouder	Sander Schelberg
Belangrijkste beslissing/-besprekingspunten	De raad wordt voorgesteld om: 1. Kennis te nemen van het rapport van SvdL over de Veiligheidsregio Twente 2. De conclusies en aanbevelingen van de gezamenlijke rekenkamers over te nemen en het college van burgemeester en wethouders op te dragen uitvoering te geven aan de aanbevelingen die in het rekenkamerrapport onder de volgende kernzinnen worden genoemd: a. Draag de VRT op om meer informatie te verstrekken met betrekking tot taken. b. Kijk naar de risico's per gemeente en deel ervaringen met raadsleden van andere gemeenten. c. Zorg voor gedeelde opvattingen over de informatievoorziening over de VRT. d. Besteed meer aandacht aan de omvang van het weerstandsvermogen. e. Stel risicoprofielen op per gemeente. f. Verschaf meer helderheid over de risico's van niet-wettelijke taken. 3. Het college opdracht te geven om binnen zes maanden te rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen. In de politieke markt kan gesproken worden over het overnemen van de aanbevelingen vanuit de rekenkamercommissies waarna mogelijk een aanpassing van bovenstaand concept-besluit volgt.		
Historie	De samenwerkende rekenkamercommissies van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal en Tubbergen hebben onderzoek gedaan naar de VRT. Aanleiding voor het onderzoek is de constatering dat gemeenteraadsleden in het algemeen weinig inzicht hebben in de gemeenschappelijke regelingen waarin hun gemeente participeert. Het doel van dit onderzoek is dan ook voor raadsleden om meer grip te krijgen op de aansturing en zicht te houden op het functioneren van de VRT. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode november 2018 tot april 2019 door onderzoeksbureau SeinstraVandelaar (SvdL). Op 9 mei 2019 is het onderzoek aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Op 15 mei jl. hebben de rekenkamercommissies de resultaten van het onderzoek gepresenteerd tijdens een bijeenkomst in het stadhuis van Almelo. Veiligheidsregio Twente Na een lang voortraject zijn per 1 oktober 2010 de Wet veiligheidsregio's en de bijbehorende besluiten in werking getreden. De wet regelt de verdeling van het Nederlands grondgebied in 25 veiligheidsregio's, waaronder de regio Twente. In Twente startte de Veiligheidsregio Twente (VRT) op 1 januari 2012 en vond de formele regionalisering op 1 januari 2013 plaats. De samenwerking is geformaliseerd in een gemeenschappelijke regeling.		

Politieke Markt	4 september 2019			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Jos Rikkerink	Gerrit-Jan Eeftink	Zeus	Fysiek / Bestuur	60 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	Na een korte toelichting van de voorzitter van de Rekenkamercommissie Hengelo op het onderzoek en de bijbehorende conclusies en aanbevelingen kunnen de raadsleden met elkaar in gesprek over het voorliggende onderzoeksrapport. De raadsleden wordt daarbij gevraagd aan te geven hoe zij invulling wensen te geven aan de gepresenteerde aanbevelingen.			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten	

Raad	Datum	
Doel van de sessie		
Behandeladvies		
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2419051	Coen Hartendorp	GRI	Sander Schelberg
ONDERWERP			
Rekenkameronderzoek 'Veiligheidsregio Twente'			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. Kennis te nemen van het rapport van SvdL over de Veiligheidsregio Twente
2. De conclusies en aanbevelingen van de gezamenlijke rekenkamers over te nemen en het college van burgemeester en wethouders op te dragen uitvoering te geven aan de aanbevelingen die in het rekenkamerrapport onder de volgende kernzinnen worden genoemd:
  - a. Draag de VRT op om meer informatie te verstrekken met betrekking tot taken.
  - b. Kijk naar de risico's per gemeente en deel ervaringen met raadsleden van andere gemeenten.
  - c. Zorg voor gedeelde opvattingen over de informatievoorziening over de VRT.
  - d. Besteed meer aandacht aan de omvang van het weerstandsvermogen.
  - e. Stel risicoprofielen op per gemeente.
  - f. Verschaf meer helderheid over de risico's van niet-wettelijke taken.
3. Het college opdracht te geven om binnen zes maanden te rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De gezamenlijke rekenkamercommissies van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal en Tubbergen hebben in 2018 onderzoek laten doen naar de gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Twente (VRT). Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau SeinstraVandeLaar. In de conclusies en aanbevelingen vatten de Rekenkamercommissies de taken van de VRT kort samen. Daarnaast bevat de notitie de aanleiding voor het onderzoek en de belangrijkste aanbevelingen die aan de gemeenteraden worden meegegeven.

De gemeenteraad wordt voorgesteld om kennis te nemen van het onderzoeksrapport inclusief de conclusies en de aanbevelingen. Voorgesteld wordt om de aanbevelingen over te nemen en het college op te dragen daar uitvoering aan te geven.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2419051	Coen Hartendorp	GRI	Sander Schelberg
ONDERWERP			
Rekenkameronderzoek 'Veiligheidsregio Twente'			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

De samenwerkende rekenkamercommissies van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal en Tubbergen hebben onderzoek gedaan naar de VRT. Aanleiding voor het onderzoek is de constatering dat gemeenteraadsleden in het algemeen weinig inzicht hebben in de gemeenschappelijke regelingen waarin hun gemeente participeert. Na gezamenlijk onderzoek naar de verbonden partijen Stadsbank Oost-Nederland (2016) en Twente Milieu (2017) hebben de rekenkamers in 2018 de VRT onder de loep gelegd. Het doel van dit onderzoek is dan ook voor raadsleden om meer grip te krijgen op de aansturing en zicht te houden op het functioneren van de VRT. Het onderzoek betreft nadrukkelijk niet het operationele functioneren van de VRT in de opgedragen veiligheidstaken. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode november 2018 tot april 2019 door onderzoeksbureau SeinstraVandelaar (SvdL).

Op 9 mei 2019 is het onderzoek aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Op 15 mei jl. hebben de rekenkamercommissies de resultaten van het onderzoek gepresenteerd tijdens een bijeenkomst in het stadhuis van Almelo. Ook de gemeenteraad van Hengelo heeft hiervoor een uitnodiging ontvangen.

Bij de aanbidding van het onderzoek is aan het college van B&W van de gemeente Hengelo gevraagd om bestuurlijk te reageren. Zodra deze reactie is ontvangen wordt deze bij de stukken gevoegd.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Doelstelling en onderzoeksvragen

Regionalisering heeft een impact op de sturing op verbonden partijen. Gemeenteraadsleden vinden het in de regel niet eenvoudig om hun kaderstellende en controlerende taak 'op afstand' uit te voeren. Dit terwijl een groot deel van het gemeentelijk budget besteed wordt aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als Veiligheidsregio's.

Raadsleden zijn vaak zoekende naar grip op onder meer de verhouding tussen gemeentelijke bijdragen en de geleverde prestaties (met onderscheid in wettelijke en bovenwettelijke taken/ambities).

Tegen deze achtergrond besloten de acht rekenkamercommissies van de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal en Tubbergen gezamenlijk een onderzoek uit te voeren naar de Veiligheidsregio Twente (VRT).

De centrale onderzoeksvraag van het onderzoek luidt:

Welke sturingsinstrumenten worden ingezet om de gestelde doelen te behalen, wat zijn de financiële kaders waarbinnen de VRT moet werken en hoe vindt controle op de realisatie van de gestelde doelen plaats?

Deze centrale vraag is onderverdeeld in deelvragen die verdeeld worden in drie rubrieken: 'sturing en doelstellingen', 'financiële kaders' en 'controle en bestuur'.

Eindrapport en oplegnotitie

In het rapport van SvdL zijn de deelvragen voorzien van een antwoord. Op basis van de bevindingen in dit rapport en op basis van eerdere onderzoeken naar verbonden partijen van de Twentse gemeenten hebben de gezamenlijke rekenkamercommissies conclusies getrokken en doen zij aanvullend op het rapport van SvdL een aantal aanbevelingen aan de gemeenteraden, de colleges en de VRT.

Ambtelijke feitencheck

De ambtelijke feitencheck op het onderzoeksrapport heeft, ook conform het onderzoeksprotocol van de rekenkamercommissie Hengelo, plaatsgevonden. De rekenkamercommissies hebben de conclusies en aanbevelingen, in het kader van de bestuurlijke hoor- en wederhoorprocedure, tegelijkertijd aan de colleges van B&W van de bij het onderzoek betrokken gemeenten aangeboden. De colleges zijn daarbij verzocht om een schriftelijke reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen voorafgaand aan de behandeling in de commissies respectievelijk raden van hun eigen gemeente.

Behandelvoorstel

De Rekenkamercommissie stelt uw raad voor om dit onderzoek via een politieke markt te agenderen voor behandeling in de gemeenteraad. De commissie kan daar een toelichting geven op – de totstandkoming van – deze rapportage. Ten aanzien van uw besluit over dit onderzoeksrapport doet de commissie het volgende voorstel aan de gemeenteraad:

- Neem middels een raadsbesluit kennis van het opgestelde rapport 'Onderzoek sociaal domein Hengelo'
- Bepaal als raad in een politieke markt of en hoe u de gedane aanbevelingen wenst over te nemen en eventueel over te dragen aan het college ter uitvoering.

Op basis van de bespreking in de politieke markt moet bepaald worden of én hoe de gepresenteerde aanbevelingen van de commissie moeten worden aangeboden aan het college ter opvolging. Ook kan een conclusie van de bespreking zijn dat uw raad (of een bestaande commissie namens uit raad) zelf actiever uitvoering wenst te geven aan een van de aanbevelingen.

De raadsgriffie heeft op basis van de ontvangen stukken uit de rekenkamercommissie voorliggend raadsvoorstel opgesteld.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

De raad wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van het rapport van SvdL over de Veiligheidsregio Twente
2. De conclusies en aanbevelingen van de gezamenlijke rekenkamers over te nemen en het college van burgemeester en wethouders op te dragen uitvoering te geven aan de aanbevelingen die in het rekenkamerrapport onder de volgende kernzinnen worden genoemd:
  - a. Draag de VRT op om meer informatie te verstrekken met betrekking tot taken.
  - b. Kijk naar de risico's per gemeente en deel ervaringen met raadsleden van andere gemeenten.
  - c. Zorg voor gedeelde opvattingen over de informatievoorziening over de VRT.
  - d. Besteed meer aandacht aan de omvang van het weerstandsvermogen.
  - e. Stel risicoprofielen op per gemeente.
  - f. Verschaf meer helderheid over de risico's van niet-wettelijke taken.
3. Het college opdracht te geven om binnen zes maanden te rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen.

In de politieke markt kan gesproken worden over het overnemen van de aanbevelingen vanuit de rekenkamercommissies waarna mogelijk een aanpassing van bovenstaand concept-besluit volgt.

FINANCIËLE ASPECTEN

De kosten voor het onderzoek zijn naar rato verdeeld tussen de deelnemende rekenkamercommissies en voor het Hengelose deel vallen de kosten binnen het budget dat voor de rekenkamercommissie ter beschikking is.

Het voorliggende besluit kent geen directe financiële consequenties.

BIJLAGE(N)

- Aanbiedingsbrief gezamenlijke rekenkamercommissies
- Conclusies en aanbevelingen gezamenlijke rekenkamers
- Onderzoeksrapport SvdL
- Infographics Rekenkameronderzoek VRT

Dit raadsadvies is opgesteld door de raadsgriffie.

Behandelvoorstel

Onderwerp	Rekenkameronderzoek 'Vastgoed binnen de gemeente Hengelo'		
Zaaknummer	2419046	Portefeuillehouder	Gerard Gerrits
Belangrijkste beslis/-bespreekpunten	De raad wordt voorgesteld om: 1. Kennis te nemen van het rekenkamerrapport 'Vastgoed binnen de gemeente Hengelo, in bedrijf, verder professionaliseren.' 2. De aanbevelingen, zoals genoemd op blz. 57-58 van het rekenkamerrapport, over te nemen. 3. Het college van B&W op te dragen uitvoering te geven aan aanbevelingen 1 t/m 9, die in het rekenkamerrapport worden genoemd. 4. Het college opdracht te geven om binnen zes maanden te rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen.		
Historie	Het Vastgoedbedrijf is vanuit een bezuinigingsopgave gestart. Het voornemen om het vastgoed vanuit een bezuinigingsopgave te centraliseren in een vastgoedbedrijf in combinatie met de maatschappelijke discussie over leegstand en het mogelijk sluiten van gemeenschapsruimten in buurten en wijken, is voor de rekenkamercommissie aanleiding tot een onderzoek naar het (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente Hengelo. De gemeenteraad is in het najaar van 2017 over de aanleiding en probleemstelling geïnformeerd. Het onderzoek is daadwerkelijk gestart eind 2018. Het rekenkamerrapport is op 19 juni 2019 aangeboden aan de gemeenteraad. Tegelijkertijd is het rapport aangeboden aan het college van B&W en zijn zij uitgenodigd voor het geven van een bestuurlijke reactie voorafgaand aan de behandeling van dit rekenkamerrapport in een politieke markt. Vastgoedbedrijf Hengelo Met het vaststellen van Kadernota Herontwerp in mei 2011 heeft de raad ingestemd met het oprichten van een Vastgoedbedrijf voor het centraliseren van het bezit en beheer van gemeentelijk vastgoed. Het Vastgoedbedrijf is op 1 januari 2012 van start gegaan en per 1 januari 2016 is het Vastgoedbedrijf eigenaar van het overgrote deel van het gemeentelijke vastgoed. Uitzondering hierop zijn het Twentebad, sportpark Veldwijk en het stadhuis, die later naar het Vastgoedbedrijf zullen overkomen.		

Politieke Markt	18 september 2019			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Hanneke Steen	Coen Hartendorp	Pallas/Athena	Middelen	60 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	Na een korte toelichting van de voorzitter en onderzoekster van de Rekenkamercommissie Hengelo op het onderzoek, met bijbehorende conclusies en aanbevelingen, kunnen de raadsleden met elkaar in gesprek over het voorliggende onderzoeksrapport. De raadsleden wordt daarbij gevraagd aan te geven hoe zij invulling wensen te geven aan de gepresenteerde aanbevelingen.			
Spreekrecht	ja ☒	nee ☐	duur: maximaal 5 minuten	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2426824	Jocker, Anouk	SOC-BEL	Van Wakeren
ONDERWERP			
Vaststellen van de Lokale visie beschermd wonen en maatschappelijke opvang Hengelo na 2021			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

De gemeenteraad besluit:

1. de 'Lokale visie Hengelo op beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021' vast te stellen.
2. kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal en de reactie van het college op het advies.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Gemeenten staan voor de opgave om beschermd wonen en maatschappelijke opvang toekomstbestendig te organiseren en inhoudelijk door te ontwikkelen. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang vallen nu nog onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Enschede. In 2021 start de decentralisatie. De eerste fase van decentralisatie is het verschuiven van de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen van de centrumgemeente Enschede naar de acht gemeenten: Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal. Bij deze fase hoort ook de ombuiging naar werken vanuit de visie van commissie Dannenberg: 'Van beschermd wonen naar beschermd thuis', voor de onderdelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Alle centrumgemeenteregio's moeten eind 2019 concrete afspraken over inhoudelijke beweging, financiering en inkoop van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

In 2022 volgt de tweede fase: het verschuiven van de middelen van beschermd wonen naar alle gemeenten. In 2025 wordt besloten door het Rijk of de middelen voor maatschappelijke opvang ook naar gemeenten gedecentraliseerd worden. In eerste instantie zou dit in 2021 gedecentraliseerd worden.

Deze ontwikkeling vraagt om een lokale visie van Hengelo op beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021. Betrokken organisaties, cliëntenraden, Adviesraad sociaal, regiogemeenten en gemeenteraad van Hengelo zijn bevroegd om te komen tot deze lokale visie. De lokale visie geeft de kaders voor de financiering, organisatie en uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijk opvang na 2021 in Hengelo. De opgaven zijn complex en gaan met een grote som geld gemoeid. Daarom wil Hengelo samen met de andere 7 regiogemeenten ook na 2021 blijven samenwerken. Uitgangspunten zijn dan dat financiering, toegang en governance gezamenlijk door de 8 regiogemeenten gedaan wordt op basis van de visie van commissie Dannenberg. Er wordt daarbij goed gekeken naar wat lokaal kan, lokaal doen. Met de lokale visie maakt Hengelo een basis voor een stabiele, betaalbare, passende zorg en ondersteuning voor inwoners op gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2426824	Jocker, Anouk	SOC-BEL	Van Wakeren
ONDERWERP			
Vaststellen van de Lokale visie beschermd wonen en maatschappelijke opvang Hengelo na 2021			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Aanleiding

In de brief van 18 december 2018 aan de gemeenteraad stelde het college voor samen met de gemeenteraad het proces te starten om te komen tot een lokale visie op beschermd wonen en maatschappelijke opvang in Hengelo na de decentralisatie in 2021.

In februari en april 2019 is er een beeldvormende politieke markt georganiseerd over de decentralisatie en de regionale visie. Hierbij is input bij de gemeenteraad opgehaald over de visie en aanpak in Hengelo vanaf 2021.

Participatie

Naast input van de gemeenteraad is er vanuit de samenwerking met de regiogemeenten input opgehaald bij betrokken organisaties, cliëntenvertegenwoordigers/-raden, woningbouwcorporaties.

Advies Adviesraad sociaal domein Hengelo

Op 30 augustus 2019 heeft de Adviesraad sociaal domein Hengelo een advies positief gegeven. In de antwoordbrief van het college aan de Adviesraad leest u hoe het advies is meegenomen.

Op basis van uw input en die van betrokken partners en cliëntvertegenwoordigers ligt er nu een 'Lokale visie Hengelo op beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021'.

Opgave

Gemeenten staan voor de opgave om beschermd wonen en maatschappelijke opvang toekomstbestendig te organiseren en inhoudelijk door te ontwikkelen. Centraal staat dat de verantwoordelijkheid vanaf 2021 wordt verlegd van de centrumgemeente Enschede naar alle regiogemeenten (bestaande uit de gemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal).

Wettelijke taak

Beschermd wonen en (maatschappelijke) opvang zijn wettelijke taken vanuit de WMO waarvoor alle gemeenten verantwoordelijk zijn.

Landelijke ontwikkelingen

De opdracht van de decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang is veranderd. Veel gemeenten hadden bezwaren bij het nieuwe verdeelmodel, de dreigende tekorten op bw en mo en de tijdsdruk van de decentralisatie. De VNG heeft met het Rijk kunnen afspreken dat de opdracht voor de decentralisatie bw en mo aangepast wordt en gefaseerd wordt ingevoerd. Hiermee lijken de financiële risico's wat beperkt te worden.

De eerste fase van decentralisatie is het verschuiven van de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen van de centrumgemeente Enschede naar de regiogemeenten. Bij deze fase hoort ook de ombuiging naar werken vanuit de visie van commissie Dannenberg: 'Van beschermd wonen naar beschermd thuis', voor de onderdelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Alle centrumgemeenteregio's moeten eind 2019 concrete afspraken over inhoudelijke beweging, financiering en inkoop van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

In 2022 volgt de tweede fase: het verschuiven van de middelen van beschermd wonen naar alle regiogemeenten. Het nieuwe verdeelmodel wordt per 2022 ingevoerd (i.p.v. 2021) en verloopt in 10 jaar van historisch verdeling naar objectief verdeeld in 2031. Vanaf 2022 wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen vanaf dat moment onder verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten;

In 2025 wordt besloten door het Rijk of de middelen voor maatschappelijke opvang ook naar gemeenten gedecentraliseerd worden. In eerste instantie zou dit in 2021 gedecentraliseerd worden.

Andere nieuwe uitgangspunten van de decentralisatie

- Regionaal samenwerken bij de decentralisatie wordt verplicht, de VNG onderzoekt op welke manier;
- Openstelling van de Wet Langdurige Zorg (WLZ) voor cliënten met psychiatrische problematiek, waardoor een aantal cliënten Beschermd Wonen kan uitstromen met ingang van 2021;
- Het rijk en de VNG gaan in overleg over lokaal en regionaal voldoende woningen beschikbaar maken, in kader ambulante zorg.

Urgentie

Vanuit de opdracht van de decentralisatie door ministerie van VWS aan gemeenten, moeten alle regio's eind 2019 concrete afspraken over inhoudelijke beweging, financiering en inkoop van beschermd wonen en maatschappelijke opvang hebben gemaakt. Dit doet Hengelo met Enschede, Borne, Dinkelland, Losser, Oldenzaal, Hof van Twente en Haaksbergen. De lokale visie van Hengelo is de basis van waaruit de afspraken met de regiogemeenten gemaakt kunnen worden. Afsproken is dat alle regiogemeenten op 1 oktober 2019 besluitvorming hebben afgerond over de samenwerking met de regiogemeenten, de zogenaamde Rode lijn.

Beoogd effect

- Met de lokale visie worden kaders gegeven aan de samenwerking met regiogemeenten.
- Met de samenwerking met regiogemeenten beogen we een solidair, stabiel, betaalbaar, veelzijdig zorglandschap met passend zorg en ondersteuning voor de inwoners van Hengelo op gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Uitgangspunten lokale visie

In de 'Lokale visie Hengelo voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang' worden de lokale financiële en organisatorische kaders voor Hengelo na 2021 beschreven. Uitgangspunten zijn:

Missie

We streven ernaar om alle inwoners, ongeacht achtergrond of beperking, zo zelfstandig mogelijk deel te laten nemen aan onze samenleving. Wie dat niet zelfstandig kan, ondersteunen we daarbij. Dat geldt ook voor inwoners die kampen met dakloosheid, psychische en/of verslavingsproblematiek.

Lokaal vs subregionaal

Hengelo onderschrijft dat samenwerking tussen de 8 regiogemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal wordt voortgezet voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Financiën

Hengelo draagt bij aan een gezamenlijk, subregionaal budget voor uitvoering van taken Beschermd wonen. Deze middelen komen uit het budget dat Hengelo krijgt op basis van het nieuwe objectieve verdeelmodel BW/WMO begeleiding. Hengelo beheert samen met de 7 andere regiogemeenten het gezamenlijke budget.

Huisvesting

Hengelo staat open voor gesprek over het realiseren van nieuwe voorzieningen BW en MO in de gemeente.

Toegang tot BW en MO

In Hengelo kan een persoon zich lokaal melden bij het Zorgloket met de vraag naar beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De beoordeling van de aanvraag en het advies tot plaatsen in BW en MO wordt door de regiogemeenten gezamenlijk centraal georganiseerd en uitgevoerd.

Lokale opgaven binnen sociaal domein om decentralisatie succesvol te maken

Voor deze zeer kwetsbare mensen wil Hengelo inkomen en wonen eerst organiseren. Hiervoor worden nadrukkelijk de mogelijkheden in Participatiewet en/of WMO middelen en voorzieningen aangewend. Daarnaast zet Hengelo in op preventie om instroom in BW en MO te voorkomen. Beleidsmatig worden BW en MO gekoppeld aan de onderwerpen LVB problematiek, aanpak verwarde personen, nieuwe wet verplichte ggz (Wvvgz).

Risico's

1. Mogelijk komen er minder middelen beschikbaar in 2022, dan het huidige budget van de centrumgemeente. Wat de omvang hiervan is voor Hengelo en welke maatregelen dan nodig zijn,

kan pas na mei 2020 inzichtelijk gemaakt worden. Met informatie uit de meicirculaire 2020.

2. De openstelling van de WLZ voor mensen met langdurige psychiatrische klachten kan gevolgen hebben voor het budget dat uitgekeerd wordt aan Hengelo voor beschermd wonen. Risico bestaat dat er een onevenredig deel wordt uitgenomen uit het budget en overgeheveld naar de WLZ.

Vervolg

De 8 regiogemeenten zullen samen verdere afspraken maken over governance, financiën en toegang. Een proces en planning is gemaakt in een zogenaamd Spoorboekje.

In de tweede helft van 2020 is er besluitvorming over bovenstaande afspraken door de regiogemeenten. Besluitvorming hierover gebeurt in het bestuurlijk overleg van de 8 regiogemeenten en wordt voorgelegd aan het College in de verschillende regiogemeenten.

Communicatie aan betrokken partijen gebeurt in de periodieke overleggen.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. De gemeenteraad stelt de 'Lokale visie Hengelo op beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021' vast.
2. De gemeenteraad neemt kennis van het advies van de Adviesraad Sociaal en de reactie van het college op het advies.

FINANCIËLE ASPECTEN

In de meicirculaire van 2020 zal het nieuwe verdeelmodel gepresenteerd worden.

Het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zal vanaf 2022 gefaseerd ingevoerd worden, over een periode van 10 jaar. In 2021 worden de huidige middelen nog eenmaal via het Gemeentefonds uitgekeerd aan de centrumgemeente.

Vanaf 2022 zal Hengelo voor het eerst de middelen voor Beschermd wonen ontvangen. De omvang van deze middelen zal pas in de meicirculaire van 2020 bekend worden.

Vooralsnog zullen t/m 2025 de middelen voor maatschappelijke opvang via het Gemeentefonds uitgekeerd worden aan de centrumgemeenten.

Risico

Het risico bestaat dat er minder middelen beschikbaar komen dan het huidige budget van de centrumgemeente.

Wat de omvang hiervan is en welke maatregelen dan nodig zijn, kan pas na mei 2020 inzichtelijk gemaakt worden.

Door de aanpassing van de uitgangspunten van de decentralisatie door het Rijk zijn de financiële risico's op korte termijn kleiner geworden. En zullen de risico's meer verspreid worden over 10 jaar. Door subregionale samenwerking op basis van solidariteit worden financiële risico's gezamenlijk opgevangen.

BIJLAGE(N)

1. *Lokale visie Hengelo beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021*
2. *Brief van het College aan Adviesraad Sociaal als reactie op advies op lokale visie*

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Lokale visie gemeente Hengelo

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang na 2021

d.d. 02-09-2019

Voor achtergrond informatie over begrippen wordt verwezen naar de Regionale visie decentralisatie 2018-2021.

Aanleiding

Op 1 januari 2021 worden de taken en middelen van beschermd wonen gedecentraliseerd naar de lokale gemeenten. De huidige samenwerking vanuit centrumgemeente Enschede, met 8 regiogemeenten gemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal, zal dan anders worden. De middelen worden naar verwachting minder en worden via een nieuw verdeelmodel vanaf 2022 in 10 jaar over de gemeenten verdeeld. Ook de WMO middelen 2015 worden in dit verdeelmodel meegenomen.

De maatschappelijke opvang blijft vooralsnog tot 2025 bij de centrumgemeente. In 2025 wordt, mede op basis van de ervaringen met beschermd wonen, bekeken of ook maatschappelijke opvang doorgedecentraliseerd kan worden. De maatschappelijke opvang moet wel vanaf 2021 ingericht worden naar de visie van de commissie Dannenberg.

Daarnaast wordt de Wet Langdurige Zorg (WLZ) voor cliënten met psychiatrische problematiek opgesteld per 2021, waardoor een aantal cliënten Beschermd Wonen kan uitstromen.

Deze ontwikkelingen vragen om een lokale visie van Hengelo op hoe het zorglandschap in te richten en te financieren na 2021. In dit visiestuk worden de kaders voor Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang voor Hengelo na 2021 beschreven.

Landelijk kader

Beschermd wonen en (maatschappelijke) opvang zijn wettelijke taken vanuit de WMO waarvoor alle gemeenten verantwoordelijk zijn.

Op verzoek van de VNG heeft de Commissie toekomst beschermd wonen (commissie Dannenberg) in 2015 een advies opgeleverd met 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis'.

Het advies geeft een nieuwe kijk op psychisch lijden en gezondheid. Mensen met een psychische kwetsbaarheid krijgen meer de mogelijkheid om deel uit te maken van de samenleving. Waar mogelijk moet iemand, in plaats van in een instelling, in de wijk kunnen wonen. In de zorg komt meer nadruk op variatie, aanpassing, veerkracht en regie van hulpvragers. Zorg en ondersteuning worden daarbij meer georganiseerd op het niveau van wijken en kernen. Hiervoor is - waar nodig - langdurige begeleiding met een flexibele intensiteit beschikbaar. De commissie Dannenberg stelt dat gezien de opgaven intergemeentelijke samenwerking nog meer noodzaak is.

Subregionaal kader

Centrumgemeenten hebben de opdracht gekregen van het ministerie van VWS om subregionaal een visie en plan van aanpak te maken voor de decentralisatie. In maart 2018 is bestuurlijk de Regionale visie decentralisatie 2018-2021 vastgesteld. In deze visie worden de volgende uitgangspunten door alle regiogemeenten waaronder Hengelo onderschreven:

- Sociale inclusie als leidend principe
- Waar dat mogelijk is, focus op ontwikkeling en zelfredzaamheid
- Passende en betaalbare huisvesting is een actueel vraagstuk
- Bij beschermd wonen is Zorg In Natura als vorm het uitgangspunt
- Individuele gemeenten kunnen niet alle noodzakelijke ondersteuning zelf organiseren
- Decentraliseren van Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen is geen op zichzelf staand proces
- Alle gemeenten staan open voor een gesprek over vestiging van voorzieningen binnen hun gemeentegrenzen.

Met de regiogemeenten is de volgende ambitie uitgesproken:

We streven ernaar om alle inwoners, ongeacht achtergrond of beperking, zo zelfstandig mogelijk deel te laten nemen aan onze samenleving. Wie dat niet zelfstandig kan, ondersteunen we daarbij. Dat geldt ook voor inwoners die kampen met dakloosheid, psychische en/of verslavingsproblematiek.

Output van de beeldvormende politieke markten in Hengelo

Met de gemeenteraad is in februari en april 2019 gesproken over verschillende scenario's en randvoorwaarden voor de toekomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De uitkomst hiervan is: het accent ligt op scenario 1 "Vergelijkbaar met nu organiseren, samen met de subregio. Vanuit scenario 2 nemen we mee: Lokaal organiseren wat lokaal kan. We kijken hiervoor naar de dagbesteding binnen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarbij moet het organiseren van sturing door regio gemeenten op financiën en in-door-uitstroom een belangrijk onderdeel van de toekomstige samenwerkingsafspraken zijn. De input van de gemeenteraad komt terug in onderstaande lokale kaders.

Lokale kaders beschermd wonen en maatschappelijke opvang binnen de WMO begeleiding 2021 en verder

1. Lokaal vs subregionaal

Voldoende aanbod van voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang creëren en behouden, vraagt samenwerking met andere gemeenten in de regio. Aanbod dat voldoet aan de wensen van de inwoners die hier gebruik van moeten maken. Hengelo onderschrijft dat samenwerking tussen de 8 regiogemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal wordt voorgezet voor bw en mo. Hengelo pleit voor een pragmatische samenwerking met ruimte voor eigen lokale invulling en eigen accenten.

Uitgangspunt van deze subregionale samenwerking is:

- *Hengelo draagt bij aan een gezamenlijk, subregionaal budget voor uitvoering van taken Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang, indien nodig na 2025. Deze middelen komen uit het budget dat Hengelo krijgt op basis van het objectieve verdeelmodel BW/WMO begeleiding. Hengelo beheert samen met de 7 andere regiogemeenten het gezamenlijke budget. Voor dagbesteding wordt onderzocht; lokaal wat lokaal kan.*

2. Financiering vanuit gezamenlijk, subregionaal budget

Hengelo maakt een deel van het budget uit het objectieve verdeelmodel BW/WMO begeleiding over naar een gezamenlijk budget met de regiogemeenten voor de opgaven BW en MO na 2025, indien nodig.

Uitgangspunten:

- Welk deel Hengelo zal bijdragen, moet nog doorgerekend worden op basis van het verdeelmodel dat gepresenteerd wordt in de meicirculaire van mei 2020. En op basis van de uitname uit het gemeentefonds voor de inwoners BW/MO die overgaan naar de WLZ in 2021.
- De omvang van het gezamenlijke subregionale budget en de verdeelsleutel van de bijdrage van elke regiogemeente zal in onderlinge overeenstemming vastgesteld moeten worden.
- Financiële sturing vormgeven door duidelijke financiële kaders te stellen en controlemechanismen in te bouwen in subregionale samenwerking.

Sturing op financiën

Financiering van de huidige en de nieuwe voorzieningen BW en MO zal bij voorkeur gebeuren op basis van subsidie, uitgaande van daadwerkelijk gemaakte kosten. Hengelo werkt samen met de 7 andere regiogemeenten in de beoordeling van subsidieaanvragen, verantwoordingsdocumenten en de afrekening aan het eind van een subsidiejaar. Hiermee heeft Hengelo ook een aandeel in de sturing op financiën.

3. Huisvesting van cliënten BW en MO

Hengelo wil in goed contact met de woningbouwcorporaties blijven. Zij worden als belangrijke partners gezien. Hengelo staat open voor gesprek over het realiseren van nieuwe voorzieningen BW en MO in de gemeente.

Uitgangspunten zijn:

- De regiogemeenten bepalen samen welke nieuwe voorziening gerealiseerd moet worden. En kijken samen naar een goede spreiding van voorzieningen over de regiogemeenten;
- Van belang is dat de locatie van een voorziening ook voldoet aan de behoefte van de beoogde cliënten die er gaan wonen;
- Lokaal wordt bekeken i.s.m. Welbions en/of andere huiseigenaren wat een goede plek voor een nieuwe voorziening in Hengelo kan zijn;
- Lokaal moeten er voldoende betaalbare levensbestendige woningen zijn. Waarbij aandacht is voor of de woning geschikt is voor de doelgroep, voldoende verspreid over de stad;
- Voldoende geschikte huisvesting voor de doorstroming van BW All Inclusive naar BW Modulair is van belang en voor de doorstroming van BW modulair naar zelfstandig wonen;
- Regiogemeenten maken afspraken over hoe om te gaan met particuliere initiatieven BW.

Op regionaal niveau worden met 14 Twentse gemeenten, woningbouwcorporaties en zorgorganisaties afspraken gemaakt over uitstroom van cliënten uit voorzieningen BW en MO. Woningbouwcorporaties zorgen jaarlijks voor 300 woningen voor deze doelgroep.

Uitgangspunt hierbij:

- Als een cliënt kan en wil uitstromen naar gemeente van herkomst, dit mogelijk maken en aantallen/uitstroomgemeente inzichtelijk maken.

4. Toegang tot Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang

Voor toegang tot een voorziening van Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang is voor iedere gemeente in Nederland de landelijke toegankelijkheid van toepassing.

Uitgangspunten zijn:

- In Hengelo kan een persoon kan zich lokaal melden bij het Zorgloket met de vraag naar beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
- De beoordeling van de aanvraag en het advies tot plaatsen in BW en MO wordt door de regiogemeenten gezamenlijk centraal georganiseerd en uitgevoerd, zoals het CIMOT dat de afgelopen jaren heeft gedaan. Ook de wachtlijst wordt subregionaal bijgehouden en centraal beheerd, zoals het CIMOT nu doet;
- Samen met de regiogemeenten verkennen we de mogelijkheden om de toegang tot Beschermd Wonen breder te maken en onder welke voorwaarden dit plaats kan vinden. In dat geval kunnen ook mensen met andere problematiek dan GGZ problematiek, maar met dringende vraag naar BW kunnen in aanmerking komen voor een indicatie BW. Bijvoorbeeld mensen met LVB problematiek. De voorwaarden hiervoor worden door de regiogemeenten samen bepaald.
- Wanneer mensen buiten de regiogemeente vandaan komen worden er afspraken gemaakt over het betalen van de kosten met de gemeente van herkomst en voor welke periode betaald moet worden.

5. Lokale opgaven binnen sociaal domein om decentralisatie succesvol te maken

Lokale speelruimte om accenten te leggen t.b.v. de nieuwe taken is er binnen het sociaal domein in Hengelo.

Uitgangspunten zijn:

Algemeen

- Voor deze zeer kwetsbare mensen wil Hengelo inkomen en wonen eerst organiseren. Hiervoor worden nadrukkelijk de mogelijkheden in Participatiewet en/of WMO middelen en voorzieningen aangewend. Dit bevordert uitstroom uit BW en MO en voorkomt instroom in MO voorzieningen.
- Sociale inclusie ontstaat in wijken en buurten, samen met de wijkbewoners. Hengelo zet in op ondersteuning van wijken en buurten om dit mogelijk te maken. Noaberschap, nabijheid/zichtbaarheid van zorg en leefbaarheid zijn onderdeel van de aanpak.

Preventie

- Hengelo zet in op preventie van GGZ problemen, zoals voorgenomen in nieuwe Preventie notitie Hengelo;
- Hengelo zet bemoeizorg in om problematiek te signaleren en mensen toe te leiden naar hulp om instroom in MO te voorkomen;

- Hengelo zet in op preventie van schuldenproblematiek en, huurachterstand, huisuitzetting zoals gedaan wordt in samenwerking met Welbions en gemeente Hengelo;
- Hengelo zet in op nazorg detentie en uitstroom uit jeugdzorginstellingen op tijd een passende, betaalbare (beschermd) woonplek te vinden en dakloosheid te voorkomen.

Kansen onderzoeken in lokale hervormingen

- Kansen worden onderzocht in nieuwe verbanden leggen tussen voorzieningen/doelgroepen bij dagbesteding;
- Mogelijkheden worden onderzocht of koppeling van verschillende doelgroepen wat betreft huisvesting voordelen geeft.

Beleidsmatige integrale aanpak

- Hengelo koppelt beleidsterreinen t.b.v. LVB problematiek, aanpak verwarde personen, nieuwe wet verplichte ggz (Wvggz) en Beschermd wonen/ Maatschappelijke opvang aan elkaar vanuit samenwerking tussen Zorg en Veiligheid.

Aan: het college van burgemeester en wethouders van Hengelo

t.a.v. Anouk Jocker

Per e-mail: a.donderwinkel@hengelo.nl

Datum: 30-08-2019

Betreft: advies: Visie Beschermd Wonen & Maatschappelijke Opvang na 2021

Ons kenmerk: 19 068

Geacht college,

De adviesraad beseft dat opnieuw een zware opgave aanstaande is en is voorstander van het lokaal vormgeven van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Het is immers de eigen gemeente die haar bewoners het beste kent en die vanzelfsprekend in samenspraak met de zorgverleners om die reden de juiste antwoorden kan geven op vragen die leven. De uitgangspunten sociale inclusie en zelfredzaamheid onderschrijven wij.

De adviesraad beseft zicht tevens dat 2021 nog een poosje duurt, maar concludeert na lezing van de stukken dat nu toch vaart gemaakt moet worden om niet straks voor verrassingen te komen te staan.

Zo zijn er nog vaagtekens rond passende en betaalbare woningen. Moeten bijdrages nog doorgerekend worden en moeten kansen en mogelijkheden voor wat betreft de eventuele koppeling van doelgroepen en nieuwe verbanden tussen voorzieningen nog worden onderzocht.

De adviesraad leest verder dat de zorg voor mensen die een beroep doen op beschermd wonen en/of maatschappelijke opvang variatie, aanpassingsvermogen en veerkracht moet kunnen bieden.

Kortom, nog veel te onderzoeken en uit te werken.

De adviesraad is van mening dat sociale inclusie van mensen met een hulpbehoevende achtergrond alleen kan slagen als tegelijk met maatregelen rond huisvesting passende zorg kan worden geboden. Dit lijkt het intrappen van een open deur, maar de dagelijkse praktijk leert dat er veel opvattingen bestaan over wat passende zorg omvat.

De adviesraad stelt dat integraal samenwerken voorwaarde is om te komen tot succes. Dit betekent in onze visie dat organisatiebelangen losgelaten moeten worden en dat de inhoud van te verrichten werkzaamheden prioriteit hebben boven de altijd op de loer liggende centenkwestie of het eigen gelijk. Daarnaast moet met een open houding naar concullega's en vanuit de inhoudsgedachte gewerkt worden aan het creëren van nabijheid of zo men wil preventie van hulpverleners in wijken

en buurten. We bedoelen ook de niet wijkteam gebonden professionals als wijk- en psychiatrisch verpleegkundigen, outreachende medewerkers van instellingen voor jeugdzorg en ouderenzorg, organisaties voor verstandelijk beperkten, woon- zorg- en wijkconsulenten van de woningcorporatie en anderen die er toe doen. Aanwezig en zichtbaar zijn voor de hulpbehoevende is wat ons betreft het credo.

Om verpaupering in buurten en woonblokken tegen te gaan en om de nodige integraliteit te bevorderen zien wij ook een taak voor Gildebor. Deze organisatie moet als de situatie daarom vraagt in samenhang met de hulpvrager en hulpverlener de openbare ruimte op orde houden. Inclusie is één, leefbaarheid in wijken en buurten zou dezelfde prioriteit moeten hebben.

Overigens is in onze visie sociale inclusie een proces van tweerichtingsverkeer. Het betekent iets voor de hulpbehoevende, maar zeker ook voor de andere wijkbewoners. Zonder contactlegging over en weer en zonder de in Twente alom geroemde noaberhulp kan geen sprake zijn van inclusie.

Voorlichting i.c. publiciteitscampagnes over het waarom van een inclusieve maatschappij en vooral het betrekken van reguliere bewoners bij het tot stand komen van huisvestingsplannen is een absolute must.

Samenvattend: nog veel te doen dus, terwijl haast geboden is. Integraal samenwerken zonder schotten en nabijheid en presentie van de hulpverlening is voorwaarde voor succes. Inclusie is daarnaast een proces van tweerichtingsverkeer.

De adviesraad hoopt met dit advies een bijdrage te leveren aan het debat rond beschermd wonen en maatschappelijke opvang in Hengelo en is bereid omtrent de inhoud nader van gedachte te wisselen als de wens daartoe bestaat.

Namens de adviesraad sociaal

Bram Rikhof (voorzitter)

Adviesraad Sociaal Domein Hengelo
T.a.v. de heer B. Rikhof

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Reactie op advies Lokale visie beschermd wonen en maatschappelijke opvang	2424736		10 september 2019

Geachte heer Rikhof,

Dank u voor het advies van de Adviesraad sociaal domein Hengelo op de Visie beschermd wonen en maatschappelijke opvang, ontvangen op 30 augustus 2019.

In uw advies onderschrijft u de uitgangspunten van de lokale visie, namelijk sociale inclusie en zelfredzaamheid. U constateert in uw advies dat integraal samenwerken voorwaarde is voor succes. U beseft dat de gemeente wederom voor een zware opgave staat met de decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Advies van de Adviesraad sociaal domein

U adviseert het college:

- Vaart te maken, er is nog veel te doen;
- Aandacht te hebben voor het realiseren van passende, betaalbare woningen met passende zorg;
- Aandacht te hebben voor aanwezigheid en zichtbaarheid van zorg in wijken/buurten en wat wijken/buurten nodig hebben om inclusiviteit te dragen;
- Voorlichting en campagnes in te zetten in Hengelo over inclusiviteit en wat mensen in wijken voor elkaar kunnen betekenen hierbij;
- Inwoners te betrekken bij huisvestingsplannen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

U ziet op het gebied van leefbaarheid in wijken en buurten een rol weggelegd voor Gildebor. Om de openbare ruimte op orde te houden en verpaupering in buurten tegen te gaan.

Acties n.a.v. uw advies

Vaart maken

Het college heeft aandacht voor de tijdsdruk en de hoeveelheid werk dat nog te doen is. Door het uitstel van de decentralisatie van maatschappelijke opvang t/m 2025 is hierin wat ruimte gekomen. Voor de opgaven rondom beschermd wonen is er een strakke planning gemaakt met de regiogemeenten tot januari 2021.

Passende en betaalbare huisvesting

In de lokale visie is bij punt 3 uw advies over passende en betaalbare woningen als uitgangspunt al opgenomen. Inmiddels kondigt de VNG in hun ledenbief 'Doorcentralisatie en nieuw verdeelmodel MO,BW en BG van 17 juli 2019 aan, dat het Rijk en de VNG in overleg gaan over lokaal en regionaal voldoende woningen beschikbaar maken, in kader ambulante zorg. Regionaal zijn samen met het overkoepeld orgaan van woningcorporatie in Twente WOoN projecten gestart om de uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang te verbeteren. Ook lokaal zijn we in

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Hengelo in gesprek met woningbouwcorporatie Welbions over de opgaven die er zijn op dit gebied en welke oplossingsrichtingen er mogelijk zijn.

Aandacht voor wijken en buurten t.a.v. inclusiviteit

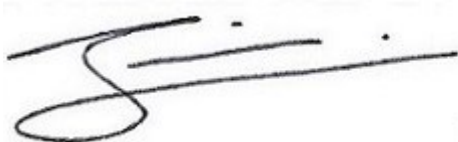
Het college zal dit advies als uitgangspunt toevoegen aan de lokale visie bij punt 5 'Lokale opgaven om de decentralisatie tot succes te maken'. Onderzocht wordt op welke manier voorlichting/campagnes hierbij ondersteuning kunnen bieden.

Inwoners betrekken bij huisvesting

Het college neemt dit advies mee. Zorgorganisaties die huisvesting willen realiseren op gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang zullen gevraagd worden buurtbewoners in een vroeg stadium te betrekken. En ook na realisatie blijvend contact met buurtbewoners te onderhouden.

Wij veronderstellen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Behandelvoorstel

Onderwerp	Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019		
Zaaknummer	2418897	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslis / - bespreekpunten	De raad wordt voorgesteld om de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 vast te stellen.		
Historie	De Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 vervangt de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015. In deze vernieuwde verordening staan de regels wanneer inwoners van Hengelo in aanmerking kunnen komen voor een individuele inkomenstoeslag. Deze toeslag is bedoeld voor burgers die langdurig, tenminste drie jaar aaneengesloten een inkomen hebben wat niet hoger is dan de bijstandsnorm. Ook moet er geen uitzicht zijn dat het inkomen binnen een jaar hoger wordt. Inhoudelijk is deze verordening niet anders dan de oude. Ook de hoogte van de toeslagen zijn niet gewijzigd. De vernieuwing zit meer in het verduidelijken van de regels en het gelijk maken van de regels voor de inwoners van Borne, Haaksbergen en Hengelo. Het gaat om zogenoemde technische wijzigingen. De conceptverordening heeft zes weken ter inzage gelegen. Alleen van de Cliëntenraad Minima Hengelo is een advies ontvangen. In dit advies wordt voorgesteld om, als het mogelijk is, artikel 7 te schrappen. Artikel 7 gaat over 'uitzicht op inkomensverbetering' en heeft in de Participatie een verplichtend karakter. Bij elke aanvraag moet een beoordeling over wel of geen zicht op inkomensverbetering plaats vinden. Daarom kan dit artikel niet worden geschrapt. Verder wordt geadviseerd de toelichting van artikel 7 te wijzigen. Deze wijziging is overgenomen. De cliëntenraad is geïnformeerd over de verwerking van het advies.		

Raad	1 oktober 2019	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	De raad wordt geadviseerd om de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 vast te stellen. Hierover kan met elkaar in debat.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2418897	Lage venterink, Peter	SOC-KC	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

De raad van de gemeente Hengelo besluit
De Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 vast te stellen

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 vervangt de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015. In deze vernieuwde verordening staan de regels wanneer inwoners van Hengelo in aanmerking kunnen komen voor een individuele inkomenstoeslag. Deze toeslag is bedoeld voor burgers die langdurig, tenminste drie jaar aaneengesloten een inkomen hebben wat niet hoger is dan de bijstandsnorm. Ook moet er geen uitzicht zijn dat het inkomen binnen een jaar hoger wordt. Inhoudelijk is deze verordening niet anders dan de oude. Ook de hoogte van de toeslagen zijn niet gewijzigd. De vernieuwing zit meer in het verduidelijken van de regels en het gelijk maken van de regels voor de inwoners van Borne, Haaksbergen en Hengelo. Het gaat om zogenoemde technische wijzigingen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2418897	Kotterik, Richard	SOC-KC	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Met het oog op harmonisatie van het beleid van de drie gemeenten in de uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen Borne, Hengelo en Haaksbergen is de verordening Individuele Inkomenstoeslag onder de loep genomen. Goed om te weten is dat de verordeningen van de gemeenten Borne en Hengelo reeds op elkaar waren afgestemd. Gebleken is echter dat ook hierin een aantal zaken niet (goed) of onvoldoende is opgenomen of nader moet worden beschreven.

Het gaat niet om inhoudelijke/beleidsmatige wijzigingen, maar om zogenoemde technische wijzigingen.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Harmonisatie in de verordening Individuele Inkomenstoeslag

Hieronder treft u een opsomming aan welke onderwerpen voor de drie gemeenten op een gelijke wijze worden beschreven:

- invulling van het begrip bijstandsnorm;
- invulling van begrippen als uitzicht op inkomensverbetering/krachten/bekwaamheden/inspanningen en de periode waarover deze beoordeling dient plaats te vinden;
- wat te doen bij marginale overschrijding van de bijstandsnorm;
- boete/maatregel 20%; opgelegd in de laatste 12 maanden;
- vermogen; niet enkel op het moment van aanvragen, maar gedurende de gehele referteperiode.

Wijzigingen in de Verordening Individuele Inkomenstoeslag

De wijzigingen in deze verordening zijn:

- 'Arbeidsverplichting' en 'uitzicht op inkomensverbetering' opgenomen in begripsbepalingen
In de nieuwe verordening hebben wij ervoor gekozen begrippen als 'arbeidsverplichting' en 'uitzicht op inkomensverbetering' op te nemen in de begripsbepalingen. Reden hiervoor is dat we voor wat betreft het begrip 'arbeidsverplichting' willen benadrukken dat we aansluiten bij de begrippen in de Participatiewet. Het begrip 'uitzicht op inkomensverbetering' geeft de periode aan waarbinnen er sprake moet zijn van uitzicht op inkomensverbetering en wat daaronder wordt verstaan. Uitzicht op inkomensverbetering betekent concreet dat er binnen 12 maanden uitzicht moet zijn op een inkomen hoger dan de toepasselijke bijstandsnorm. Het soort inkomen is hierbij niet van belang. Dit creëert duidelijkheid en voorkomt eventuele misverstanden hierover.
- Artikel 2 'Indienen verzoek' opgenomen in verordening
In de nieuwe verordening is een artikel opgenomen op welke wijze een aanvraag wordt ingediend. Dit om onduidelijkheden hierover te voorkomen.
- Artikel 3 'Langdurig laag inkomen' opgenomen in verordening
De omschrijving van de begrippen 'langdurig' en 'laag' in relatie tot het inkomen van de aanvrager moet zo duidelijk mogelijk zijn. Om die reden in de nieuwe verordening als apart artikel opgenomen.
- Rechthebbenden uitgebreider omschreven
In de nieuwe verordening is uitgebreider omschreven aan welke voorwaarden aanvrager moet voldoen. Naast leeftijd en het hebben van een langdurig laag inkomen, zijn de regels omtrent vermogen nader beschreven. Dat geldt ook voor de individuele omstandigheden die dienen te worden beoordeeld om te bepalen of er al dan niet uitzicht is op inkomensverbetering.
- Maatregel schenden inlichtingenplicht
Een opgelegde maatregel in verband met het schenden van de inlichtingenplicht is niet langer een afwijzingsgrond. Deze kan wel worden betrokken bij de beoordeling of er al dan niet uitzicht is op inkomensverbetering.

- Hoogte toeslag ongewijzigd

De hoogte van de toeslag is voor alle drie de gemeenten vooralsnog ongewijzigd:

- a. € 345 voor een alleenstaande;
- b. € 440 voor een alleenstaande ouder;
- c. € 490 voor gehuwden.

De hoogte van de toeslag wordt bij verordening bepaald. De hoogte is voor de drie gemeenten van de uitvoeringsorganisatie gelijk en wordt in de nieuwe verordening dan ook niet gewijzigd.

- Enkel verordening met toelichting

De huidige verordening Individuele Inkomenstoeslag had een toelichting én separaat beleidsregels. Daarin werd aangegeven wanneer er sprake is van '(geen) uitzicht op inkomensverbetering'. Hiervoor zijn niet langer part beleidsregels opgesteld, maar is een tweetal artikelen in de nieuwe verordening opgenomen. Het betreft hier echter geen limitatieve opsomming maar handvatten voor een individuele beoordeling.

De hierboven genoemde wijzigingen zijn opgenomen in een overzicht. Zie bijlage 2 (was / wordt lijst).

Ter inzage en advies

De conceptverordening heeft zes weken ter inzage gelegen. Alleen van de Cliëntenraad Minima Hengelo is een advies ontvangen. In dit advies wordt voorgesteld om, als het mogelijk is, artikel 7 te schrappen. Artikel 7 gaat over 'uitzicht op inkomensverbetering' en heeft in de Participatie een verplichtend karakter. Bij elke aanvraag moet een beoordeling over wel of geen zicht op inkomensverbetering plaats vinden. Daarom kan dit artikel niet worden geschrapt. Verder wordt geadviseerd de toelichting van artikel 7 te wijzigen. Deze wijziging is overgenomen. Het starten van een re-integratietraject geeft geen garantie op inkomensverbetering en is daarom uit de toelichting verwijderd.

De cliëntenraad is geïnformeerd over de verwerking van het advies.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

De raad van de gemeente Hengelo besluit

1. de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 vast te stellen en
2. de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015 in te trekken.

FINANCIËLE ASPECTEN

In de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 zijn de criteria en de hoogte van de bedragen niet gewijzigd. De budgettaire gevolgen van de technische aanpassingen zijn dan ook marginaal en leiden niet tot een begrotingswijziging.

BIJLAGE(N)

- Bijlage 1. Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019.
- Bijlage 2. Overzicht van wijzigingen.
- Bijlage 3. Advies van de Cliëntenraad Minima Hengelo.

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 Hengelo

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 augustus 2019,

gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid van de Participatiewet;

Overwegende dat het noodzakelijk is het verstrekken van een inkomenstoeslag bij verordening te regelen;

B E S L U I T

vast te stellen de hierna volgende ‘Verordening individuele inkomenstoeslag 2019 Hengelo’

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Gemeentewet.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
  - a. wet: de Participatiewet;
  - b. WTOS: Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
  - c. WSF 2000: Wet Studiefinanciering 2000;
  - d. bijstandsnorm: de toepasselijke bijstandsnorm;
  - e. referteperiode: de onafgebroken periode van 36 maanden onmiddellijk voorafgaand aan de peildatum;
  - f. peildatum: datum waarop een persoon individuele inkomenstoeslag aanvraagt door middel van een daarvoor bestemd aanvraagformulier;
  - g. arbeidsverplichting: de verplichting als bedoeld in artikel 9 eerste lid, aanhef sub a van de wet, dan wel een verplichting die strekt tot arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 55 van de wet, dan wel verplichtingen die de uitkeringsgerechtigde op grond van de uitkering die hij ontvangt heeft, voor zover die verplichtingen strekken tot arbeidsinschakeling en/of re-integratie;
  - h. inkomen: het inkomen als bedoeld in artikel 32 van de wet, met dien verstande dat voor de zinsnede ‘een periode waarover een beroep op bijstand wordt gedaan’ moet worden gelezen ‘de referteperiode’. Een bijstandsuitkering wordt, in afwijking van artikel 32 van de wet, voor de beoordeling van het recht op inkomenstoeslag als inkomen gezien;
  - i. uitzicht op inkomensverbetering: de mogelijkheid om binnen 12 maanden vanaf de peildatum een hoger inkomen te verkrijgen dan de op het moment van aanvraag toepasselijke bijstandsnorm.

Artikel 2 Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet, wordt ingediend middels een door het college vastgesteld formulier.

Artikel 3 Langdurig laag inkomen

Een persoon heeft langdurig een laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantiegeld (VT).

Artikel 4   Rechthebbenden

1. Om voor de individuele inkomenstoeslag in aanmerking te komen:
  - a. dient de belanghebbende 21 jaar of ouder te zijn, maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd; en
  - b. dient er sprake te zijn van langdurig een laag inkomen; en
  - c. mag het vermogen op de peildatum niet meer zijn dan de vermogensgrens genoemd in artikel 34 lid 3 van de wet; en
Wanneer uit voorhanden zijnde gegevens blijkt dat er in de referteperiode over een aanzienlijk vermogen is beschikt, wordt de toeslag geweigerd. De toeslag wordt ook geweigerd wanneer op de peildatum uit voorhanden zijnde gegevens blijkt dat belanghebbende binnen 12 maanden over een vermogen kan beschikken dat hoger ligt dan de vermogensgrens genoemd in artikel 34 lid 3 van de wet.
  - d. dient de belanghebbende op de peildatum gelet op de individuele omstandigheden geen uitzicht te hebben op inkomensverbetering; en
  - e. dient in de periode van 12 maanden onmiddellijk voorafgaande aan de peildatum, geen individuele inkomenstoeslag te zijn verstrekt; en
  - f. dient de belanghebbende op de peildatum ingeschreven te staan in de basisregistratiepersonen van de gemeente Hengelo.
2. Tot de omstandigheden, bedoeld in het eerste lid onder d, worden in ieder geval gerekend:
  - a. de krachten en bekwaamheden van de persoon,
  - b. de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Artikel 5   Hoogte individuele inkomenstoeslag

1. Een individuele inkomenstoeslag bedraagt per jaar:
  - a. € 345,00 voor een alleenstaande;
  - b. € 440,00 voor een alleenstaande ouder;
  - c. € 490,00 voor een gehuwden.
2. Het recht op inkomenstoeslag komt gehuwden gezamenlijk toe. Zij moeten allebei, zowel afzonderlijk als gezamenlijk aan de voorwaarden voldoen. Als één van beide gehuwden niet voldoet aan de voorwaarden, dan hebben beide echtgenoten geen recht op de individuele inkomenstoeslag.
3. Als één van de gehuwden is uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoeslag ingevolge de artikelen 11 of 13, eerste lid, van de wet, kan de rechthebbende echtgenoot in aanmerking komen voor een individuele inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.
4. Voor toepassing van het eerste, tweede en derde lid is de situatie op de peildatum bepalend.

Artikel 6   Geen uitzicht op inkomensverbetering

Uitzicht op inkomensverbetering wordt in ieder geval niet aanwezig geacht indien:

1. belanghebbende volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is als bedoeld in artikel 4 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;
2. belanghebbende een Wajong-uitkering toegekend heeft gekregen;
3. belanghebbende (gedeeltelijk) ontheven is van de arbeidsverplichting en waarvan de verwachting is dat deze doorloopt;
4. belanghebbende op grond van individuele omstandigheden (als bedoeld in artikel 4) niet in staat wordt geacht het inkomen binnen 12 maanden vanaf de peildatum zodanig te verbeteren dat het inkomen boven de toepasselijke bijstandsnorm uitkomt.

Artikel 7   Uitzicht op inkomensverbetering

Uitzicht op inkomensverbetering wordt in ieder geval aanwezig geacht indien:

1. aannemelijk is dat belanghebbende binnen 12 maanden vanaf de peildatum een inkomen gaat ontvangen dat hoger ligt dan de voor hem of haar toepasselijke bijstandsnorm;
2. belanghebbende of diens partner op de peildatum of in de referteperiode een opleiding volgt of heeft genoten als bedoeld in de WTOS of de WSF 2000;
3. aannemelijk is dat belanghebbende binnen 12 maanden vanaf de peildatum uit 's Rijkskas bekostigd onderwijs gaat volgen waarvoor recht bestaat op een bijdrage van de WTOS of WSF 2000;
4. belanghebbende op de peildatum een inkomen heeft dat hoger is dan de bijstandsnorm, maar gedurende de referteperiode op bijstandsniveau leeft wegens een minnelijke schuldregeling of WSNP traject;
5. belanghebbende anderszins uitzicht heeft op inkomensverbetering.

Artikel 8   Hardheidsclausule

Het college kan, in afwijking van de verordening, besluiten tot toekenning van de individuele inkomenstoeslag als afwijzing daarvan naar het oordeel van het college kennelijk onredelijk is.

Artikel 9   Beleid

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

Artikel 10   Citeertitel

Deze verordening kan aangehaald worden als de Verordening individuele inkomenstoeslag 2019 Hengelo.

Artikel 11   Intrekken oude verordening

De Verordening individuele inkomenstoeslag 2015 Hengelo wordt ingetrokken per 1 oktober 2019.

Artikel 12   Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 september 2019.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de verordening

Algemeen

Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, bedoeld ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan met inbegrip van een component reservering, in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Om die reden is bij de invoering van de Wet werk en bijstand (hierna: WWB) in 2004 de langdurigheidstoelage in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoelage gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoelage sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand. Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoelage de langdurigheidstoelage. Sindsdien is het verlenen van de toelage geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het college een individuele inkomenstoelage kan verlenen als een persoon voldoet aan de voorwaarden daarvoor, waarbij een toets aan de persoonlijke omstandigheden ten aanzien van zicht op inkomensverbetering moet plaatsvinden.

Vast te leggen regels in verordening

De individuele inkomenstoelage is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde personen die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering (artikel 36, eerste lid, van de wet). Bij verordening moeten regels vastgesteld worden over het verlenen van een individuele inkomenstoelage als bedoeld in artikel 36 van de wet. Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen'. Op grond van deze verordening is er geen sprake van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan de bijstandsnorm. Daarnaast moet bij verordening de hoogte van de individuele inkomenstoelage bepaald worden.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hier behandeld.

Artikel 1 Begrippen

Bijstandsnorm

Voor de definitie van het begrip bijstandsnorm kan aansluiting worden gezocht bij artikel 5, onderdeel c, van de wet: de toepasselijke bijstandsnorm (inclusief VT) als bedoeld in paragraaf 3.2 van de wet, verminderd met de op de grond van paragraaf 3.3, door het college vastgestelde verlaging, vermeerderd met de eventuele toegekende aanvullende bijstand op grond van artikel 12 van de wet.

In dat geval moet onder 'bijstandsnorm' ook de zak- en kleedgeldnorm en de kostendelersnorm worden geschaard. Een belanghebbende voldoet dan minder snel aan de voorwaarde van het hebben van een langdurig laag inkomen, omdat deze normen lager zijn dan de reguliere bijstandsnorm.

Referteperiode

De onafgebroken periode van 36 maanden onmiddellijk voorafgaand aan de peildatum. Daarbij is verondersteld dat bij een minimuminkomen na een periode van drie jaar niet of nauwelijks nog sprake is van reserveringsruimte. Ook het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is van mening dat na drie jaar de reserveringsmogelijkheden minimaal worden.

Peildatum

De peildatum is de datum waarop de belanghebbende een individuele inkomenstoelage aanvraagt. De peildatum komt meestal overeen met de meldingsdatum. De peildatum kan in ieder geval niet vóór de dag liggen waarop de belanghebbende zich heeft gemeld om de individuele inkomenstoelage aan te vragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit volgt uit artikel 44, eerste lid, van de wet en de jurisprudentie daarover.

Inkomen

Met inkomen wordt bedoeld het inkomen zoals bedoeld in artikel 32 van de wet. In afwijking hiervan wordt algemene bijstand voor de beoordeling van het recht op individuele inkomenstoelage ook in aanmerking genomen als inkomen. Bijzondere bijstand kan niet als inkomen in aanmerking worden genomen. Aangezien individuele inkomenstoelage een vorm van bijzondere bijstand is, geldt dit dus ook voor de individuele inkomenstoelage. Anders krijg je het ongewenste effect dat er geen recht op individuele inkomenstoelage bestaat, omdat er sprake is van een inkomen boven de toepasselijke bijstandsnorm.

Met de toepassing van een inkomstenvrijlating worden mensen met een uitkering gestimuleerd een gehele of gedeeltelijke baan te accepteren. Om het doel van deze inkomstenvrijlating niet ongedaan te maken wordt de toepassing van de inkomstenvrijlating eveneens niet tot het inkomen gerekend bij de vaststelling van het recht op een individuele inkomenstoelage.

Artikel 2   Indienen verzoek

Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt artikel 2 van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan middels een door het college vastgesteld formulier. Een verzoek wordt dan gezien als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag die wordt ondertekend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om individuele inkomenstoelage zoals bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet.

Artikel 3   Langdurig laag inkomen

Van belang bij het bepalen wat langdurig een laag inkomen is, is wat onder 'langdurig' en onder 'laag' wordt verstaan.

Langdurig

De door de gemeenteraad vastgestelde langdurige periode voorafgaand aan de peildatum, wordt aangeduid als referteperiode. De referteperiode is vastgesteld in artikel 1 van deze verordening.

Bij vreemdelingen die aansluitend op een asielprocedure een status krijgen en op grond daarvan gelijkgesteld worden met een Nederlander, telt de volledige asielprocedure mee voor de referteperiode. Gedurende de asielprocedure wordt de vreemdeling geacht een laag inkomen te hebben gehad. Dit betekent dat statushouders die aan de voorwaarden voldoen in aanmerking komen voor de individuele inkomenstoelage. Er is in de Participatiewet geen rechtsgrond opgenomen om de statushouders uit te sluiten.

Laag inkomen

Een inkomen is laag als het niet hoger is dan de bijstandsnorm inclusief VT. Dit hoeft niet een inkomen uit een bijstandsuitkering te zijn. Ook belanghebbenden die een inkomen uit of in verband met arbeid hebben dat gelijk is of lager is dan de voor hen toepasselijke bijstandsnorm, komen voor de toeslag in aanmerking.

Als in de referteperiode een besluit tot toekenning bijstand op grond van artikel 54 van de wet wordt herzien of ingetrokken, dan mag er vanuit worden gegaan dat er geen sprake is van een laag inkomen. Immers belanghebbende heeft enige tijd meer ontvangen dan is toegestaan. Echter als de inkomsten tijdens de referteperiode zijn verrekend of zijn teruggevorderd en ingevorderd voor de peildatum, kan er wel recht bestaan. Per saldo is er namelijk niet teveel bijstand verstrekt.

De vraag of het inkomen van een persoon gedurende de referteperiode niet hoger is dan het langdurig lage inkomen van de bijstandsnorm, zal niet al te rigide mogen worden beoordeeld. Een marginale overschrijding van dit lage inkomen moet worden genegeerd.

Voorbeelden

Een paar voorbeelden van hoe om te gaan met een marginale overschrijding van de bijstandsnorm:

Indien het inkomen van een belanghebbende gedurende (een deel van) de referteperiode de toepasselijke bijstandsnorm maandelijks met € 5,00 tot € 8,00 te boven gaat, is geen sprake meer van een marginale overschrijding van de bijstandsnorm die niet aan toekenning van een individuele inkomenstoelage in de weg staat. Er is immers geen sprake van een in de referteperiode voorkomende incidentele geringe overschrijding van de bijstandsnorm of van te verwaarlozen

bedragen van enkele eurocenten.

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2012:BX7178>)

Echter, het enkele feit dat het netto-inkomen van een belanghebbende in enig jaar - kennelijk uitsluitend als gevolg van belastingheffing en/of vakantietoeslag - enkele euro's hoger uitvalt dan de in dat jaar van toepassing zijnde bijstandsnorm inclusief toeslag, staat niet aan toekenning van een individuele inkomenstoelage in de weg.

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2008:BE8918>)

Bovendien staat het enkele feit dat het netto-inkomen van een belanghebbende in bepaalde maanden binnen de referteperiode - kennelijk uitsluitend als gevolg van een technisch verschil in berekeningswijze in het bruto-nettotraject - enkele euro's hoger uitvalt dan de voor hem geldende bijstandsnorm, niet in de weg aan toekenning van een individuele inkomenstoelage

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2011:BP5532>)

Wijziging leefvorm

De leefvorm (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwd) van een persoon kan wijzigen binnen de referteperiode. Dit is bijvoorbeeld het geval indien gehuwden individuele inkomenstoelage aanvragen, maar zij over een gedeelte van de referteperiode als alleenstaande moeten worden aangemerkt. Personen moeten dan ook over dat deel van de referteperiode aan de voorwaarden voldoen om voor individuele inkomenstoelage in aanmerking te komen. Gehuwden moeten immers zowel gezamenlijk als afzonderlijk aan de voorwaarden voldoen. Indien de belanghebbende in de referteperiode meerdere partners heeft gehad, dienen de inkomsten en het vermogen van die partners dus ook te worden meegenomen bij de beoordeling van het recht op individuele inkomenstoelage.

Artikel 4   Rechthebbenden

Recht op een individuele inkomenstoelage

De criteria die in het eerste lid, in de onderdelen a tot en met e staan genoemd, zijn de criteria die ook in artikel 36 van de wet zijn benoemd.

Uit onderdeel d vloeit voort dat er naast de vaste criteria ook een individuele toets plaatsvindt. Het college moet beoordelen of er, gelet op de individuele omstandigheden van de persoon, uitzicht is op inkomensverbetering. Tot die omstandigheden worden in ieder geval de krachten en bekwaamheden gerekend en de inspanningen die belanghebbende heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

De krachten geven aan wat de belastbaarheid is van een persoon, zowel fysiek als psychisch. Bij bekwaamheden gaat het om welke kennis en vaardigheden een persoon heeft.

Bij deze beoordeling kunnen de volgende, individuele aspecten betrokken worden:

- medische, psychische en sociale omstandigheden;
- opleidingsniveau;
- werkervaring;
- gevolgde trajecten, gericht op participatie en arbeidsinschakeling.

Bij de beoordeling of een belanghebbende voldoende inspanningen heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen, wordt bekeken in hoeverre iemand de opgelegde arbeidsverplichtingen is nagekomen en meewerkt aan opgelegde re-integratieverplichtingen. Een opgelegde maatregel in de laatste 12 maanden van de referteperiode van 10% of meer kan worden betrokken bij deze beoordeling. Dit geldt tevens voor het schenden van de inlichtingenplicht in de laatste 12 maanden van de referteperiode in verband met het niet doorgeven van inkomsten uit arbeid.

Minimumleeftijd

De minimumleeftijd voor het recht op een inkomenstoelage is 21 jaar. Iemand is immers vanaf een leeftijd van 18 jaar voor de bijstand een zelfstandig rechtssubject.

Uitsluitingsgronden

In artikel 11 van de wet wordt aangegeven wie recht hebben op bijstand. Dit artikel is eveneens van toepassing op de verstrekking van de inkomenstoelage. Hieruit volgt dat alleen mensen die op de peildatum hier te lande verblijven recht hebben op de individuele inkomenstoelage. Vreemdelingen die rechtmatig in Nederland verblijven en die voldoen aan het gestelde in artikel 11 lid 2 en 3 van de wet hebben ook recht op een inkomenstoelage. Artikel 13 van de wet bepaalt wie uitgesloten zijn van het recht op bijstand. Het betreft hier zowel de algemene als de bijzondere bijstand. Ook dit artikel is van toepassing op de verstrekking van de inkomenstoelage. Dus

bijvoorbeeld geen recht op inkomenstoeslag voor een persoon die op de peildatum gedetineerd is. De wet eist ook het ontbreken van voldoende krachten en bekwaamheden om de inkomenssituatie structureel te verbeteren.

Uitsluitingsgronden die zich tijdens de referteperiode voordoen belemmeren de aanspraak op individuele inkomenstoeslag niet.

Verblijf buitenland gedurende de referteperiode

Indien de periode van 36 maanden door een kort verblijf in het buitenland wordt onderbroken, staat dat toekenning van de individuele inkomenstoeslag niet in de weg. Wanneer het verblijf in het buitenland het gestelde in artikel 13, eerste lid, onder e van de wet (de gebruikelijke vakantieduur) overschrijdt, is dit geen reden om het verzoek om individuele inkomenstoeslag af te wijzen. Wel dient over deze periode aangetoond te worden, dat men geen hoger inkomen heeft genoten, dan de toepasselijke bijstandsnorm.

Peildatum vermogenstoets

Eén van de voorwaarden om voor de inkomenstoeslag in aanmerking te komen is dat een belanghebbende voldoet aan de vermogensbepalingen. Met het oog op de vermogenstoets wordt het vermogen in aanmerking genomen waarover de belanghebbende op de peildatum beschikt of redelijkerwijs kan beschikken. Hiermee wordt een praktische oplossing geboden met betrekking tot de vermogenstoets. Deze wordt toegepast met betrekking tot het vermogen op de peildatum, zodat niet hoeft te worden nagegaan of een belanghebbende op geen enkel moment tijdens de referteperiode over vermogen heeft beschikt boven de vermogensgrens. Wanneer uit voorhanden zijnde gegevens blijkt dat in de referteperiode over een aanzienlijk vermogen is beschikt, te weten hoger dan de toegestane vermogensvrijlating, bestaat er geen recht op de individuele inkomenstoeslag. Bijvoorbeeld een vergoeding voor immateriële schade.

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2007:BA5166>)

In de wet worden voor eigenwoningbezit vermogensvrijlatingen genoemd (artikel 34, tweede lid, onder d van de wet). Deze vermogensvrijlatingen zijn ook van toepassing op de verlening van de inkomenstoeslag. In de wet wordt echter aangegeven dat als iemand als gevolg van een eigen woning meer vermogen heeft dan vrijgelaten mag worden, er onder voorwaarden bijstand verleend kan worden in de vorm van een lening. Het is niet toegestaan om de inkomenstoeslag in de vorm van een lening te verstrekken. Een strikte toepassing van de wet, betekent dat er in een dergelijke situatie geen inkomenstoeslag verleend kan worden, hetgeen tot een onbillijke situatie kan leiden. In een situatie dat iemand als gevolg van het eigenwoningbezit meer vermogen heeft dan toegestaan en het duidelijk is dat het inkomen in de referteperiode niet meer is dan de bijstandsnorm wordt de inkomenstoeslag wel verleend. Voor het bepalen van de waarde van de woning wordt de WOZ waarde aangehouden.

Artikel 5   Hoogte individuele inkomenstoeslag

Bij de hoogte van de individuele inkomenstoeslag wordt onderscheid gemaakt tussen een alleenstaande, een alleenstaande ouder en gehuwden.

Gehuwden

Bij gehuwden moet in het oog worden gehouden dat het recht op individuele inkomenstoeslag de gehuwden gezamenlijk toekomt. Worden personen op de peildatum als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de wet. Voldoet één van hen niet aan deze voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op individuele inkomenstoeslag.

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2010:BN2529>)

Niet-rechthebbende partner

Is één van de echtgenoten uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoeslag, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de wet, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag. Het gaat hier om een partner die op een van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de wet genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Voorbeelden hiervan zijn: rechtmatig verblijf in Nederland, detentie etc. Omdat belanghebbende wel beschouwd dient te worden als gehuwde, dient het gezinsinkomen te worden getoetst aan de norm van artikel 21 onderdeel b wet. Ook het inkomen en vermogen van de niet rechthebbende echtgenoot zal aan de eis van artikel 36 van de wet moeten voldoen. Als slechts één partner recht heeft op individuele inkomenstoeslag, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.

Artikel 7   Uitzicht op inkomensverbetering

Studenten

Studenten tot 27 jaar zijn uitgesloten van de individuele inkomenstoeslag omdat zij worden geacht zicht te hebben op inkomensverbetering binnen afzienbare tijd na beëindiging van hun. Dit betekent dat een belanghebbende die reeds 2 jaar geleden zijn studie heeft beëindigd in beginsel ook niet in aanmerking komt voor een individuele inkomenstoeslag. Gedurende de gehele referteperiode dient de aanvrager geen student te zijn geweest. De enkele stelling dat belanghebbende zijn/haar opleiding nog enkele jaren in beslag zal nemen en zij daardoor langdurig van een te laag inkomen moet rondkomen, kan niet worden aangemerkt als een bijzondere omstandigheid om alsnog in aanmerking te komen voor een individuele inkomenstoeslag.

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2018:665>)

Schuldregeling/WSNP

Als het besteedbare inkomen van belanghebbende door het doorlopen van een schuldregeling of WSNP-traject tijdelijk op of onder bijstandsniveau is, wordt die belanghebbende geacht zicht te hebben op inkomensverbetering. Immers, als de schulden zijn afgelost of het schuldentraject is afgesloten wordt het daadwerkelijk besteedbare inkomen weer hoger.

Wat/ wordt lijst Individuele Inkomenstoelage

Wat is er gewijzigd

	Was	Wordt
Verordening/beleidsregels	Verordening + beleidsregels	Verordening met toelichting
Begrip bijstandsnorm	Stond in de begripsbepaling: “De normen als bedoeld in artikel 21 van de wet. Hengelo: Voor de alleenstaande ouder is de norm 90% WML”	In de begripsbepaling: “De toepasselijke bijstandsnorm”
Begrip arbeidsverplichting	Stond niet in de verordening	Opgenomen in de begripsbepaling om te benadrukken dat wij aansluiten bij de begrippen in de Participatiewet
Uitzicht op inkomensverbetering	Stond genoemd in de beleidsregels, maar onduidelijk wanneer er sprake is van inkomensverbetering.	Opgenomen in de begripsbepaling: “De mogelijkheid om binnen 12 maanden vanaf de peildatum een hoger inkomen te verkrijgen dan de op het moment van aanvraag toepasselijke bijstandsnorm”
Langdurig een laag inkomen	Stond bij rechthebbende: “Een inkomen per maand dat gedurende de referteperiode niet hoger is dan de bijstandsnorm”	Apart artikel: “Een persoon heeft langdurig een laag inkomen als bedoeld in artikel 36 (eerste lid PW) als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan de toepasselijke bijstandsnorm incl vt”
Indienen verzoek	Stond niet in de verordening	Opgenomen in een apart artikel: “een verzoek kan worden ingediend middels een door het college vastgesteld formulier”
Rechthebbenden	Stond in een apart artikel: • 21 jaar en ouder < pgl • Gedurende de referteperiode een inkomen dat niet hoger is dan de bijstandsnorm • Geen in aanmerking te nemen vermogen (art. 34 PW) • Het recht op inkomenstoelage komt gehuwden gezamenlijk toe.	Blijft in een apart artikel maar uitgebreider omschreven: • 21 jaar en ouder < pgl • Langdurig laag inkomen • Vermogen op peildatum lager dan de vermogensgrens (art. 34, lid 3 Pw) • Op de peildatum gelet op de individuele omstandigheden geen uitzicht op inkomensverbetering • In de afgelopen 12 mnd niet eerder een toeslag te hebben gehad • Op de peildatum ingeschreven staan in de basisregistratiepersonen • Tot de omstandigheden worden in ieder geval gerekend: - de krachten en bekwaamheden - de inspanningen die belanghebbende heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen
Maatregel schending arbeidsverplichting en	In de beleidsregel stond: “als er sprake is geweest van het verwijtbaar niet nakomen van arbeids- en/of reïntegratieverplichtingen, waarvoor een maatregel van 20% of meer is opgelegd bestaat er geen recht op de inkomenstoelage.	Volgens jurisprudentie mag dit niet waardoor in de nieuwe verordening met toelichting is opgenomen dat er een individuele beoordeling naar het uitzicht op inkomensverbetering plaats dient te vinden. Een opgelegde maatregel in de laatste 12 maanden van de referteperiode kan worden betrokken bij de beoordeling of een belanghebbende voldoende inspanningen heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.
Boete schenden inlichtingenplicht	In de beleidsregel stond: “Als er in de laatste 12 maanden van de referteperiode sprake is geweest van het schenden van de informatieplicht met benadeling waarvoor een boete is opgelegd, bestaat er geen recht op de inkomenstoelage. Het inkomen is hoger dan de geldende bijstandsnorm”.	Volgens jurisprudentie mag dit niet waardoor in de toelichting van de nieuwe verordening met toelichting is opgenomen dat er een individuele beoordeling naar het uitzicht op inkomensverbetering plaats dient te vinden. Het schenden van de inlichtingenplicht in de laatste 12 maanden van de referteperiode kan worden betrokken bij de beoordeling op inkomensverbetering.

Advies inzake concept verordening individuele inkomenstoeslag

Het advies van de Cliëntenraad Minima Hengelo heeft met name betrekking op artikel 7:

Uitzicht op inkomensverbetering: re-integratietraject.

“Belanghebbenden in een re-integratietraject hebben in principe uitzicht op inkomensverbetering. Het re-integratietraject wordt immers ingezet om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Indien dit traject nog langer dan 12 maanden duurt, wordt geacht dat er geen uitzicht op inkomensverbetering in de nabije toekomst (12 maanden na peildatum) is. Per individu dient beoordeeld te worden in hoeverre het re-integratietraject in de nabije toekomst (binnen 12 maanden na de peildatum) daadwerkelijk kan leiden tot inkomensverbetering.”

Ons inziens is het starten van een re-integratietraject geen garantie op inkomensverbetering. Bij het uitstromen naar een baan is in veel gevallen nog steeds sprake van een laag inkomen en/of de armoedeval. Bovendien is uit de cijfers bekend dat slechts een deel van de cliënten werk vindt. Of er dus daadwerkelijk sprake is van ‘echte’ inkomensverbetering is op z’n minst twijfelachtig.

Het lijkt ons voor klantmanagers moeilijk te beoordelen in hoeverre er binnen de gestelde tijd een reële kans op werk en verbetering van het inkomen mogelijk is. Als een cliënt drie jaar aanééngesloten een uitkering heeft, zal de afstand tot de arbeidsmarkt groot zijn en is het aannemelijk dat, zelfs met hulp van een re-integratietraject, het vinden van een baan tijd in beslag neemt.

De inkomenstoeslag is in het leven geroepen omdat een persoon een onafgebroken periode van 36 maanden een inkomen op bijstandsniveau heeft gehad. Daarbij is verondersteld dat bij een minimum inkomen na een periode van drie jaar, er niet of nauwelijks nog sprake is van reserveringsruimte. De toeslag is voor onze achterban hard nodig om zogenaamde ‘gaten’ te dichten of even iets meer bestedingsruimte te krijgen.

Ons advies is artikel 7 niet op te nemen in de nieuwe verordening indien mogelijk.